

N:o 75.

Af grefve **Taube**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående lönerreglering för personalen vid statens järnvägar m. m.

I proposition n:o 164 angående lönerreglering för personalen vid statens järnvägar m. m. äro såsom befattningshafvare i järnvägsstyrelsen närmast efter chefen och souschefen upptagna 16 byrådirektörer med högsta sammanlagda löneinkomst af 7,500 kronor. Organisationskommittén hade föreslagit, att de nuvarande öfverdirektörerna (löneinkomst högst 7,400 kronor) skulle ersättas af 5 afdelningschefer med löneinkomst af 10,000 kronor.

Kungl. Maj:t har strukit dessa tjänster och allenast i två fall satt en byrådirektör i stället.

Otvifvelaktigt har detta förslag i betydlig grad försvårat för den nya järnvägsstyrelsen att fungera tidsenligt och väl.

Hufvudanledningen till uteslutningen synes efter uttalanden i statsrådsprotokollet vara att kraftigt nedbryta den stränga åtskillnaden mellan statsjärnvägarnas tre hufvudafdelningar. Men denna skarpa åtskillnad har redan organisationskommittén fått bort genom den starka distriktschefsinstitutionen. En gruppering i bana, maskiner och trafik förutom administrativa och taxesaker måste alltid finnas vid en järnväg. Den kan man ju också se på sid. 178 och 179 i statsrådsprotokollet. Detta faktum kan icke ändras genom organisation eller lönerreglering. Att det finns en afdelningschef för hvarje dylik naturlig afdelning kan icke fördärfva en eljest god organisation.

Det anmärkta dubbelarbetet är skadligt, när det går till öfverdrift; men det kan till fullo begränsas genom att använda och utveckla hvad som redan nu gäller om byrådirektörs föredragningskyldighet.

Afdelningschefernas borttagande försvagar i hög grad den inspektion, som måste utöfvas från styrelsens sida, och som måste vara desto

mera ingående, ju själfständigare distriktsförvaltningarne få sköta sig. Byrådirektörerna såsom ensamma inspekterande under chefen och souschefen få för litet pondus på linjen.

Den styrka, som låg i organisationskommitténs förslag, att till verkets bästa förflyttningar skulle kunna ske mellan afdelningschefs- och distriktschefsbeftattningar, har totalt tagits bort utan att något annat satts i stället.

Tanken var ju, att chefen skulle frigöras från detaljarbete. Med 15 ordinarie föredragande kan nog icke ens souschefen befria chefen från alltför mycket småarbete. Det blir ett slags arbete såsom afdelningschef för hvarje afdelning.

Starka distriktsförvaltningar vilja nu så godt som alla hafva, men de bästa biträdande beftattningshafvarne böra väl ändock vara anställda hos chefen för verket och icke hos distriktscheferna. Bandirektören hos distriktschefen får 6,900 kronor jämte bostad. Byrådirektören för banbyrån i styrelsen får 5,700 kronor jämte bostadsersättning. Till och med bandirektörens närmaste man, baningenjören af 1:a klass, har så till vida bättre än byrådirektören, att den förre har, med samma arfvode, bostad in natura, hvilken gifvet är mera värd än bostadsersättningen.

Om man då aldrig ens kan tänka på att förflytta, t. ex. en bandirektör att öfvertaga banbyrån i styrelsen, så blir det visst en anledning till svaghet i den centrala ledningen i banfrågor, och så vidare på de andra afdelningarna.

Det är ock svårt att tro, att statens största industriella verk skulle kunna reda sig med hufvudföredragande å afdelningarna med högsta lön af 7,500 kronor, när telegrafverket i propositionen därom ansetts behöfva 9,800 kronor för sina byråchefer. Det befäl utåt linjen, en eller annan byråchef i telegrafverket kan behöfva utöfva, lär väl ej föranleda en höjning med 2,300 kronor.

Det enklaste sättet att afhjälpa det påtagliga organisatoriska missförhållandet vore väl att höja samtliga byrådirektörers föreslagna löner, men då detta ej kan anses af behovet påkalladt, torde man bäst nå målet genom att upptaga kommitténs förslag med fem afdelningschefer, i hvilket fall två byrådirektörlöner åter kunna falla bort.

Med stöd af hvad jag sålunda anfört, får jag vördsamt hemställa, att Riksdagen ville besluta,

1:o) att i aflöningsreglementet för beftattningshafvare vid statens järnvägar måtte upptagas arfvoden

för fem afdelningschefer med 8,000 kronor till hvardera jämte ersättning för bostad och bränsle med 2,000 kronor; samt

2:o) att, vid bifall till punkt 1:o), det i aflöningsreglementet § 3 upptagna antalet byrådirektörer måtte minskas till 14.

Stockholm den 27 april 1907.

CARL TAUBE.

I motionen instämmer:

J. Gripenstedt.
